

PATVIRTINTA

Panevėžio r. muzikos mokyklos direktoriaus

2023 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. V-48

PANEVĖŽIO R. MUZIKOS MOKYKLOS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ETNINĖS KULTŪROS PROGRAMA

PIRMAS SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokyklos oficialusis pavadinimas – Panevėžio r. muzikos mokykla, trumpasis pavadinimas – Muzikos mokykla. Mokykla įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 191823998.
2. Teisinė forma – biudžetinė įstaiga.
3. Buveinės adresas: Laisvės g. 18, LT-38310 Krekenavos mstl., Panevėžio r. sav.
4. Programos rengėjas – mokyklos direktoriaus įsakymu sudaryta darbo grupė ugdymo programoms parengti (*mokyklos direktoriaus 2023 m. kovo 10 d. įsakymas Nr. V-21*). Darbo grupės kvalifikacija atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 48 str. ir mokytojų kvalifikacijos apraše nustatytus reikalavimus.
5. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-4 „Dėl bendrųjų iš valstybės ar savivaldybių finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašo patvirtinimo“, pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651, Neformaliojo švietimo koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-2695 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. kovo 29 d. įsakymo Nr. V- 554 redakcija), Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308, Mokyklos nuostatais, patvirtintais Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. rugpjūčio 20 d. sprendimu Nr. T-202 ((Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2022 m. birželio 16 d. sprendimo Nr. T-128 redakcija), Ugdymo planu atrenkant ir pritaikant ugdymo turinį pagal mokyklos tikslus, konkrečius mokinių ugdymo(si) poreikius bei atsižvelgiant į mokyklai skirtas mokymo lėšas. Programos tipas pagal paskirtį – neformaliojo vaikų švietimo.
6. Programos pavadinimas – etninės kultūros programa.
7. Kodas neformaliojo švietimo programų registre (NŠPR) – 121300299.
8. Programos kryptis – etnokultūrinio ugdymo.
9. Programos trukmė – 4 metai.
10. Programa skirta mokiniams, besimokantiems pagal pradinio ugdymo programą ir/ar baigusiems pradinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą.
11. Priimant taikoma mokinių atranka – tikrinami muzikiniai gebėjimai: klausa, ritmo pojūtis, muzikinė atmintis.
12. Turintiems įvairių ugdymosi poreikių mokiniams programa individualizuojama, taikoma įvairesnė meninė raiška (*mokyklos direktoriaus 2023 m. gegužės 23 d. įsakymas Nr. V-43*).
13. Programai įgyvendinti naudojama mokymosi aplinka ir mokymosi priemonės:
  - 13.1. mokinio pasirinktas muzikos instrumentas, garso klausymosi įranga, metronomas, kompiuteris su interneto prieiga;
  - 13.2. grupinių užsiėmimų patalpose – pianinas, lenta (interaktyvi lenta), vaizdo projektorius, garso klausymosi įranga.

ANTRAS SKYRIUS
TIKSLAS IR UŽDAVINIAI, UGDOMOS KOMPETENCIJOS,
PASIEKIMAI IR JŲ (ĮSI)VERTINIMAS

14. Programos tikslas – padėti mokiniams ugdytis tautinį tapatumą ir etnokultūrinį raštingumą, pažinti ir vertinti savo tautos ir Lietuvos tradicinę kultūrą, suprasti jos gyvybingumą ir nuolatinį atsinaujinimą, sąsajas ir skirtumus su kitomis kultūromis, suvokti save kaip tos kultūros puoselėtoją, ugdytis pasididžiavimą ja ir pagarbą kitoms kultūroms.

15. Etnokultūrinio ugdymo uždaviniai yra siekti, kad mokiniai:

15.1. jaustų pagarbą iš kartos į kartą paveldėtoms vertybėms, domėtusi etninės kultūros raida;

15.2. suvoktų etninės kultūros gyvybingumą ir nuolatinį atsinaujinimą, gebėtų išvelgti papročių įtaką dabartiniam gyvenimui;

15.3. suvoktų ir pripažintų kultūrų įvairovę kaip vertybę, kartu gebėtų tinkamai atstovauti savo tautos kultūrai;

15.4. tobulintų ir sistemintų savo žinias apie etninę kultūrą, suvoktų tautos kultūros visumą ir dabartinę raišką, kartu ir save kaip tos kultūros atstovą;

15.5. gebėtų analizuoti svarbiausių tradicijų kilmę ir prasmę, jų sąsajas ir savitumą lygindami su kitų tautų papročiais.

15.6. sąmoningai puoselėtų savo tautos ir krašto etnokultūrinės tradicijas šeimoje, bendruomenėje, kūrybiškai pritaikytų savo etnokultūros žinias ir gebėjimus gyvenime.

16. Ugdomos bendrosios kompetencijos:

16.1. pilietiškumo – tai vertybės, nuostatos, suvokimas ir praktinio veikimo gebėjimai, įgalinantys ugdytis pilietinį tapatumą ir stiprinti pilietinę galią, kartu su kitais kūrybiškai ir socialiai atsakingai kurti demokratišką visuomenę, stiprinti Lietuvos valstybingumą tarptautinėje bendrijoje;

16.2. socialinės, emocinės ir sveikos gyvensenos – tai asmens savimonė ir savitvarda, socialinis sąmoningumas, tarpusavio santykių kūrimo gebėjimai, atsakingas sprendimų priėmimas ir asmens rūpinimasis fizine ir psichine sveikata;

16.3. kūrybiškumo - tai gebėjimas tyrinėti, generuoti, kurti, vertinti asmeniškai ir kitiems reikšmingas kūrybines idėjas, produktus, problemų sprendimus;

16.4. komunikavimo - tai asmens gebėjimai kurti, perduoti ir suprasti žinias (faktus, požiūrius ar asmenines nuostatas) etiškai naudojantis verbalinėmis ir neverbalinėmis priemonėmis ir technologijomis;

16.5. pažinimo - tai motyvacija ir gebėjimas pažinti save ir pasaulį, įgyjami suvokiant (perimant) žmonijos kultūrinę patirtį. Ji apima dalyko žinias ir gebėjimus, kritinio mąstymo, problemų sprendimo, mokėjimo mokytis gebėjimus. Mokyklinis pažinimas reikalauja valios pastangų ir atkaklumo, o motyvacija mokykliniam pažinimui gali būti ir vidinė, ir išorinė, kildinama iš bendrų visuomenės poreikių;

16.6. kultūrinė – kultūrinės savimonės ugdymas, grįstas žiniomis, aktyvia kultūrine raiška ir kultūriniu sąmoningumu.

17. Ugdomos dalykinės kompetencijos:

17.1. atskleisti vaikų prigimtinius meninius gebėjimus;

17.2. iš klausos skirti etnografinių regionų specifinius ypatumus;

17.3. atlikti skirtingų regionų liaudies dainas;

17.4. ugdyti gebėjimą interpretuoti bei vertinti savo ir kitų meninę raišką;

17.5. skatinti aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje ir kaupti sceninę patirtį;

17.6. ugdyti balso valdymo įgūdžius, muzikinės kalbos vartojimą;

17.7. ugdyti ansamblinio muzikavimo įgūdžius.

18. Bendrosios ir dalykinės kompetencijos, pasiekimai ir jų (įsi)vertinimas vykdomas vadovaujantis mokinių mokymosi pasiekimų, pažangos ir kompetencijų vertinimo tvarkos aprašu (*mokyklos direktoriaus 2023 m. gegužės 23 d. įsakymas Nr. V-44*) ir mokinių individualios pažangos stebėjimo, fiksavimo ir pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašu (*mokyklos direktoriaus 2023 m. gegužės 23 d. įsakymas Nr. V-42*).

19. Programą baigus vykdomas apibendrinamasis vertinimas. Apibendrinamojo vertinimo forma – baigiamasis muzikavimo egzaminas.

TREČIAS SKYRIUS TURINYS, METODAI IR PRIEMONĖS

20. Programos turinys orientuojamas į mokinio amžių atitinkančių ir visuomenės kaitą atliepančių kompetencijų ugdymą.

21. Programos struktūra – etninės kultūros ugdymas yra kompleksiškas, apimantis teorinį pažinimą ir praktinių gebėjimų ugdymą. Programą sudaro santykinai atskirtos, bet ugdymo procese integruojamos dvi veiklos sritys:

21.1. etninės kultūros reiškinių pažinimas, visumos suvokimas ir vertinimas socialinėje kultūrinėje aplinkoje – ugdomosios veiklos sritis, skirta mokinių pažinimo, suvokimo ir vertinimo gebėjimų ugdymui(si), kai mokomasi atpažinti etninės kultūros apraiškas ne tik praeities, bet ir šiuolaikinėje kultūroje, suvokiant jų tęstinumą ir kaitą, tiriant, analizuojant ir vertinant skirtingų kultūrų panašumus ir skirtumus, susipažįstant su etninės kultūros globa bei paveldo apsauga Lietuvoje ir pasaulyje;

21.2. etnokultūrinė raiška – ugdomosios veiklos sritis, skirta mokinių praktiniams gebėjimams: tradicinio dainavimo, muzikavimo, etnokultūrinių švenčių organizavimo, papročių pritaikymo, etnokultūrinių projektų rengimo ir įgyvendinimo, ugdyti(s).

22. Pamokose integruojami aktyvūs (įtraukiantys) ugdymo metodai (*mokyklos direktoriaus 2023 m. gegužės 23 d. įsakymas Nr. V-45*).

23. Etninės kultūros pažinimas, jos raiškos gebėjimai bei įgūdžiai įgyjami per įvairių mokinių kultūrinę saviraišką: folklorinio ansamblių ir kapelos veiklą, etnokultūrinės raiškos gebėjimų tobulinimą, švenčių rengimo praktiką, dalyvavimą seminaruose, etninės kultūros stovyklose, renkant tautosakos ar kitą kraštotyrinę medžiagą.

24. Programa gali būti įgyvendinama ir kūrybinių stovyklų, projektų, konkursų, pažintinių – edukacinių veiklų metu.

25. Programą sudaro: muzikavimas, solfedžio, antrasis muzikos instrumentas ir etninės kultūros kolektyvai: folklorinis ansamblis, kanklių ansamblis, kapela.

PIRMASIS SKIRSNIS MUZIKAVIMAS

26. Tikslas – supažindinti, skatinti tradicinį muzikavimą ir etnokultūrą, mokantis liaudiško muzikavimo ir dainavimo tradicijų.

27. Siūloma muzikuoti tradiciniais lietuvių liaudies muzikos instrumentais: skudučiais, ragais, daudytėmis, ožragiu, skrabalais, basedle, armonika, tradicinėmis kanklėmis, lumzdeliu.

28. Muzikavimo pamokos yra grupinės 2–4 mokiniai. Skiriama po 2 valandas per savaitę.

29. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - muzikos atlikimo įgūdžių įvaldymas	
Nuostata – įgyti muzikavimo įgūdžius	
Esminis gebėjimas – perskaityti ir teisingai atlikti muzikinį tekstą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas

1.1. Atlikti lietuvių liaudies dainas. 1.2. Atlikti šokius ir žaidimus instrumentu. 1.3. Atlikti sutartines. 1.4. Atlikti lietuvių liaudies dainas - dainuoti grojant.	1.1.1. Tikslingai vartoti ir paaiškinti muzikos kalbos priemonės. 1.1.2. Naudoti teisingą aplikatūrą, galėti paaiškinti nuorodas; 1.1.3. Žinoti pagrindinius dinamikos ženklus. 1.1.4. Žinoti ir skirti dainų, šokių, žaidimų atlikimo būdą.
1.2. Taisyklingai sėdint išgauti kokybišką garsą.	1.2.1. Žinoti taisyklingos sėdėsenos/laikysenos reikalavimus. 1.2.2. Nusakyti ir pademonstruoti taisyklingo garso išgavimo principus, pirštuotę. 1.2.3. Žinoti muzikos instrumento priežiūros reikalavimus.
2. Veiklos sritis - muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – suprasti ir išraiškingai atlikti muzikinį tekstą	
Esminis gebėjimas – muzikinės veiklos metu taikyti išraiškos priemonės muzikos kūrinio turinio atskleidimui	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti skirtingo charakterio nesudėtingos faktūros lietuvių liaudies dainas, žaidimus, šokius, sutartines perteikiant jų emocijas, charakterį, nuotaiką.	2.1.1. Paaaiškinti kūrinio struktūrinius elementus (motyvas, frazė, sakiny), formą bei naudojamus interpretacijos ženklus. 2.1.2. Charakteringai atlikti šokius, pabrėžiant ritmiką.
2.2. Atliekant kūrinius laikytis tempo, atitinkančio charakterio, stiliaus, regiono ypatumus.	2.2.1. Įvardyti kūrinysje panaudotus tempo, artikuliacijos ženklus. 2.2.2. Paaaiškinti esančių išraiškos priemonių atlikimo ypatumus.
3. Veiklos sritis - muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti klasės, mokyklos koncertuose ir kituose renginiuose	
Esminis gebėjimas – atlikti nesudėtingą programą klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.	3.1.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą koncertinę numerį klasės ar mokyklos koncerte. 3.1.2. Mokyti sceninės kultūros (skirti dėmesio aprangai ir elgsenai scenoje). 3.1.3. Mokyti susikaupti, nesijaudinti pamokoje ir pasirodymo metu.
3.2. Taikant sutartus kriterijus, įvertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. Įvardinti kūrinio atlikimo vertinimo kriterijus. 3.2.2. Sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ir klasės draugų grojimą (išskiriant teigiamas ir neigiamas atlikimo puses).

30. Kūrinių skaičius per mokymosi metus:

Kūrinių forma	Kūrinių skaičius per vienus mokslo metus	Atsiskaitymo forma
Dainos	4	Viešas pasirodymas, koncertas
Šokiai	4	Viešas pasirodymas, koncertas
Žaidimai	2	Viešas pasirodymas, koncertas
Sutartinės	2	Viešas pasirodymas, koncertas

ANTRAS SKIRSNIS

SOLFEDŽIO

31. Solfedžio paskirtis – sudaryti palankias sąlygas sistemiskai plėtoti mokinio prigimtinus bendruosius muzikinius gebėjimus, suteikti bendrųjų ir muzikinių kompetencijų.
32. Solfedžio tikslas – lavinti prigimtinus bendruosius muzikinius gebėjimus – ritmo, dermės, intonavimo pojūtį, klausą, muzikinę atmintį, padėti įgyti pradinį muzikinį raštingumą.
33. Solfedžio uždaviniai:
- 32.1. formuoti intonavimo įgūdžius;
  - 32.2. lavinti metrinės pulsacijos bei ritmikos santykio pojūtį ir suvokimą;
  - 32.3. išmokti pagrindinius muzikinio rašto elementus ir gebėti juos pritaikyti užrašant iš klausos žinomą ar savo sukurtą muzikos melodiją;
  - 32.4. žadinti domėjimąsi muzika bei kitomis kultūros formomis, ugdant mokinių muzikinį skonį, skatinant mąstymą ir emocijas.
34. Solfedžio sudaro trys veiklos sritys:
- 33.1. intonavimas;
  - 33.2. ritmavimas;
  - 33.3. muzikos tekstų klausymasis, atpažinimas ir užrašymas.
34. Solfedžio mokymas:
- 34.1. solfedžio pamokos vyksta mokantis grupėje;
  - 34.2. pirmoje klasėje – 1 savaitinė valanda, antroje klasėje 2 valandos per savaitę.
35. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - intonavimas	
Nuostata – intonuoti atliekamą muziką	
Esminis gebėjimas –intonuoti melodijas mažoro ir minoro natūraliose dermėse	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Formuoti taisyklingą laikyseną, kvėpavimo ir garso tikslumo įgūdžius.	1.1.1. Taisyklingai kvėpuoti, tarti skiemenis, žinoti taisyklingos laikysenos reikalavimus; 1.1.2. suprasti „intonavimo“ bei „derėjimo“ terminus.
1.2. Tiksliai ir išraiškingai solfedžiuoti vienbalses melodijas.	1.2.1. Solfedžiuojant diriguoti arba pulsuoti; 1.2.2. išlaikyti pasirinktą tempą.
1.3. Dainuoti mažoro ir minoro dermės skirtingose tonacijose.	1.3.1. Apibūdinti mažoro ir minoro dermės, išvardinti pastovius ir nepastovius dermės laipsnius; 1.3.2. gebėti sudaryti T, S, D nuo garso arba tonacijoje.
2. Veiklos sritis - ritmavimas	
Nuostata –siekti ritmavimo tikslumo, suprasti šio tikslumo svarbą muzikoje	
Esminis gebėjimas – atpažinti bei atlikti įvairius ritminius darinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atpažinti garsų trukmes.	2.1.1. Žinoti natų ir pauzių trukmes; 2.1.2. vartoti „garsų trukmės“ ir „taktavimo“ sąvokas.
2.2. Perskaityti ir atlikti ritminius darinius.	2.2.1. Išlaikyti pasirinktą tempą.
2.3. Sukurti ir atlikti paprastus ar sudėtingesnius ritmo darinius.	2.3.1. Sukurti ir atlikti ritmo motyvus ir sakinius.
3. Veiklos sritis - muzikos teksto klausymasis, atpažinimas ir užrašymas	
Nuostata –pritaikyti teorines muzikos žinias	
Esminis gebėjimas – klausia atpažinti, apibūdinti ir užrašyti skambantį muzikinį tekstą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas

3.1.Klausa atpažinti ir apibūdinti klausomų muzikos tekstų savybes.	3.1.1.Įvardyti muzikos teksto metrą, dermę. 3.1.2.naudojantis muzikiniais terminais ir sąvokomis, apibūdinti klausomą kūrinį; 3.1.3. nustatyti ir įvardinti girdėto kūrinio žanrą, atlikėjus.
3.2.Klausa atpažinti ir užrašyti girdėtą arba sukurtą vienbalsę melodiją ir ritmą.	3.2.1.Naudoti muzikos užrašymo ženklus ir galėti paaiškinti jų reikšmes; 3.2.2. skirti dermės laipsnius bei apibūdinti melodinę liniją ir ritminį piešinį.

36. Rekomenduojama solfedžio turinio apimtis:
- 36.1. intonavimas ir solfedžiavimas:
- 36.1.1. venbalsių melodijų, liaudies ir autorinių dainų dainavimas;
- 36.1.2. dermės laipsnių intonavimas, mažorinių ir minorinių gamų dainavimas iki 3 ženklų;
- 36.1.3. natų skaitymas smuiko (a–f2) ir boso raktuose;
- 36.1.4. harmoniniai ir melodiniai intervalai dermėje nuo 1 iki 8 gr.;
- 36.1.5. kvintakordų T, S, D sudarymas ir dainavimas dermėje;
- 36.2.ritmavimas:
- 36.2.1.natos ir pauzės (perskaito ir atlieka);
- 36.2.2. paprastieji metrai, ritmo ostinato melodijai, priešaktis ir užtaktis, sinkopė, ritminis kanonas, naudojama kūno ir instrumentinė perkusija;
- 36.3.muzikos tekstų klausymasis, atpažinimas ir užrašymas:
- 36.3.1.elementarūs ritminiai ar melodiniai sakinio ar periodo trukmės diktantai paprastuose metruose, tonacijose iki 3 ženklų;
- 36.3.2.nesudėtingų melodinių ir ritminių frazių kūrimas ir užrašymas, panaudojant įprastus būdus bei informacines kompiuterines technologijas.

TREČIAS SKIRSNIS ANSAMBLIS

37. Ansamblio paskirtis – puoselėti krašto etninę kultūrą, atlikti liaudies dainas, žaidimus, instrumentinę muziką, išlaikyti to regiono tarmę, stilistiką, atlikimo manierą.
38. Ansamblio tikslas – supažindinti mokinius su lietuvių liaudies kūryba bei papročiais, šokiais, žaidimais. Išsaugoti senąsias liaudiško muzikavimo tradicijas.
39. Ansamblio uždaviniai:
- 39.1. ugdyti senąsias liaudiško instrumentinio muzikavimo ir folklorinio dainavimo tradicijas;
- 39.2. skatinti mokinių saviraišką ir bendravimą per tradicinį instrumentinį muzikavimą ir liaudišką dainavimą;
- 39.3. siekti autentiško ir originalaus repertuaro pristatymo, profesionalaus atlikimo bei šio žanro muzikos populiarinimo.
40. Ansambliai gali būti:
- 40.1. folklorinis (5–7 mokiniai);
- 40.2. kapela (5–7 mokiniai);
- 40.3. tradicinių kanklių ansamblis (2–7 mokiniai).
41. Ansamblio mokomasi nuo pirmų mokymo metų kartą per savaitę po 1 valandą.
42. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - ansamblio pojūčio ugdymas

Nuostata – įgyti muzikavimo ansamblyje patirties
--

Esminis gebėjimas – sukurti bendrą meninį rezultatą ansamblyje kartu su kitais atlikėjais	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Perteikti muzikos kūrinio nuotaiką.	1.1.1. Apibūdinti kūrinio charakterį, dinamiką.
1.2. Stilingai atlikti muzikos kūrinį.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus.
1.3. Derinti savo veiksmus su kitų ansamblio dalyvių veiksmais.	1.3.1. Apibūdinti ir aptarti savo ir kitų atlikėjų interpretaciją.
2. Veiklos sritis - kūrinių interpretavimas ansamblyje	
Nuostata – tobulinti muzikinio bendradarbiavimo gebėjimą	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti ansamblinės muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti savo partiją ansamblyje.	2.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą; 2.1.2. Paašškinti atlikimo štrichus.
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas.	2.2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus.
2.3. Klausyti ir kontroliuoti savo bei kitų atlikimą.	2.3.1. Girdėti kitų ansamblio dalyvių balsus ar instrumentus.
3. Veiklos sritis - muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertuose (pasirodymuose) scenoje	
Esminis gebėjimas – atlikti parengtą ansamblio programą koncerte	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Scenoje atlikti ansamblio koncertinę programą.	3.1.1. Tinkamai elgtis scenoje; 3.1.2. Kokybiškai atlikti savo partiją.
3.2. Dalyvauti muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Gebėti pristatyti ansamblio koncertinę veiklą.

43. Rekomenduojama ansamblio turinio apimtis:

43.1. ansamblio pojūčio lavinimas – sceninės patirties pradmenys, gebėjimas girdėti ir vertinti save ir kitus ansamblio dalyvius;

43.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

43.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

43.4. 4–6 kūriniai per mokymosi metus.

KETVIRTAS SKIRSNIS ANTRASIS MUZIKOS INSTRUMENTAS

44. Antrojo muzikos instrumento paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir suteikti antrojo muzikos instrumento muzikavimo patirtį.

45. Antrojo muzikos instrumento tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti antrojo muzikos instrumento muzikavimo žinių ir įgūdžių.

46. Antrojo muzikos instrumento uždaviniai:

46.1. sudaryti galimybes muzikavimą styginiais, liaudies, pučiamaisiais, mušamaisiais instrumentais ar dainavimą pasirinkusiems mokiniams pažinti klavišinius (ar kitus) instrumentus;

46.2. ugdyti mokinių pradinius grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžius ir atskleisti jo pritaikymo galimybes;

46.3. skatinti mokinių iniciatyvą ir kūrybiškumą.

47. Antrojo muzikos instrumento veiklos sritys:
 47.1. grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių ugdymas;
 47.2. muzikos kūrinių interpretavimas;
 47.3. muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
 48. Antrojo muzikos instrumento mokymosi trukmė – nuo 1 iki 3 metų.
 49. Antrojo muzikos instrumento mokymasis:
 49.1. pagrindiniu antruoju muzikos instrumentu rekomenduojamas fortepijonas; atsižvelgiant į mokyklos tradicijas ir turimas mokymo priemones, mokykla gali siūlyti ir kitą instrumentą;
 49.2. mokiniams, muzikavimo dalyku pasirinkusiems chorinį dainavimą, antrasis muzikos instrumentas (fortepijonas) yra privalomas;
 49.3. antrojo muzikos instrumento mokoma nuo antrų mokymo metų, kartą per savaitę po 0,25 val;
 49.4. mokomasi individualiai.
 50. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių ugdymas	
Nuostata – įgyti muzikavimo antruoju instrumentu patirties	
Esminis gebėjimas – atlikti nesudėtingą muzikinį kūrinių antruoju instrumentu.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įgyti pradinį grojimo antru muzikos instrumentu įgūdžius.	1.1.1. Nusakyti kūrinių metra, tempą; 1.1.2. pažinti atlikimo štrichus; 1.1.3. suvokti kūrinių tematiką.
1.2. Perteikti kūrinių nuotaiką.	1.2.1. Apibūdinti kūrinių tematiką, emocinę būseną.
2. Veiklos sritis - muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – siekti pajusti kūrinių keliamas menines emocijas	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti nesudėtingos faktūros muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus.	2.1.1. Apibūdinti kūrinių stilių, tematiką, turinį.
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas.	2.2.1. Pažinti ir nusakyti dinامينius ženklus; 2.2.2. apibūdinti ir aptarti savo atliekamo kūrinių interpretaciją.
3. Veiklos sritis - muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertuose pasirodymuose scenoje	
Esminis gebėjimas – atlikti pasirinktu instrumentu programą koncerte.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Kultūringai elgtis scenoje.	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles.
3.2. Dalyvauti mokyklos muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Koncertuoti mokykloje, mieste. Sceninės kultūros lavinimas.
3.3. Pritaikyti grojimo antruoju instrumentu įgūdžius kitose srityse.	3.3.1. Nurodyti, kurioms pamokoms pasiruošti padeda grojimas antruoju instrumentu.

51. Antrojo muzikos instrument turinio apimtis:
 51.1. muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;

51.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

51.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

51.4. 4 2–4 skirtingo charakterio kūriniai per mokymosi metus.

KETVIRTAS SKYRIUS PROGRAMOS DERMĖ SU KITOMIS MUZIKINIO UGDYMO PROGRAMOMIS

52. Siekiant Programos dermės su kitomis muzikos krypties programomis, programos trukmė, dalyvių amžius, rengimo principai ir uždaviniai, struktūra, mokymosi formos, muzikos instrumentų sąrašas, branduolio dalykų uždaviniai, veiklos sritys, mokinių pasiekimai siejami su specializuoto ugdymo krypties programa (pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo kartu su muzikos ugdymu programa), profesinės linkmės muzikinio ugdymo moduliu, pradinio ugdymo muzikos dalyko bendrąja programa. (Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro įsakymas Nr. V-655, 2013 m. liepos 12 d.)

53. Atsižvelgiant į mokinio mokymosi pasiekimus ir gebėjimus, gali būti koreguojama ugdymosi pagal jo pasirinktą programą trukmė ir ugdymo turinys.

54. Programą baigusiam mokiniui, išduodamas mokymosi pasiekimus įteisinantis dokumentas. (mokyklos direktoriaus 2023 m. gegužės 2 d. įsakymas Nr. V-30)

55. Programą baigusiems mokiniams rekomenduojama muzikinį ugdymą tęsti renkantis pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą, kitą muzikinio neformaliojo vaikų švietimo programą.

PRITARTA

Mokytojų tarybos

2023 m. gegužės 31 d. posėdžio protokolas Nr. MTP-2